

724902
B E R I G T

N° 17
335
V O O R D E N

E E R W. H E E R

J. J A N S S E N S,

EP4649
P A S T O O R T O T W E E R D T,

G E I N S I N U E E R D E N

O P D E

R E Q U E S T E

V A N D E N

H E E R R A E D E N M O M B O I R.

NOTA. Hier agter is gevoegt de COPYE van eenen BRIEF van HH. KK. HH. aen de Gedeputeerde der Staeten van Vlaenderen.

M. DCC. LXXXVII.

948473

Stichting
HISTORISCH
ONDERZOEK
WEERT

terug naar website

BERIGT

*Voor den Eerw. Heer J. JANSSENS
geïnsinuëerden op de Requeste van den
Heer Raed en Momboir.*

DEN Geïnsinuëerden door de Cotype autentyk communicatie bekomen hebbende van de voorzeyde Requeste, en hem reguleerende na de Ordinantie van den 15. December 1786. daer op verleent, heeft d'eer des wegens te berigten.

Dat geene andere redenen als enkelyk de getuygenisse zyn'er consciencie hem eenigen tyd wederhouden heeft van het Plakkaet van Zyne K. K. Majesteyt, in date 16. October 1786., raekende de stigtinge van het Seminarie Generael in de Univerfiteyt van Loven &c. niet te publiceeren.

Om dat den Geïnsinuëerden geene behoortlyke verzekeringe en hadde, dat de Bisschoppen volle inspectie zouden hebben over de Boeken en Leerings, als ook over de Discipline en Zeden van het Seminarie &c.

Welk een en ander aen de Bisschoppen toe-

komt, niet alleen volgens de H. Schriftuere, maer ook uyt het constant gebruyk van alle oudheyd der H. Kerke.

En wel bijzonderlyk uyt de Kerke van Alexandryen, zoo in het aen als afftellen van Origines door Demetrius Patriarch, als Catechist van die Schoole, aldaer opgerecht door den H. Marcus, gelyk zelve bekend heeft Elias du Pin, *Bibliotheca Ecclesiastica Tom. I. in vita Pauteni.*

Dit blykt uyt den H. Augustinus, die infgelyks eene Schoole opgerecht hebbende voor alle Geestelyke van zyn Bisdom van Hypone, (gelyk Possidius in zyn leven zegt C. II.) geene andere en wilde wyden, als die in zyne Schoole onderwezen waeren. Den naem van Catechist, die de eerste oudheyd aen de Meesters gaf, brengt dit ook mede.

Alzoo den Apostel zegt: *quomodo verò predicabunt nisi mittantur*; welke zendinge, buyten allen twyffel, alleen is een Bisschoppelyk recht erkent door alle Roomsche Catholyke.

Den Apostel voegd daer nog by: *non neophytum.*

Dus dat de Bisschoppen des wegens noyt kunnen verzekert zyn, zoo wanneer zy geene volle inspectie over de Leeringe die aen hunne Diocesane Geestelykheyd gegeven word.

En daer toe hebben de Bisschoppen des te meerder recht, om dat zy in alle Eeuwen der Kerke van alle Catholyke herkent zyn als de eenigste Rechters over alle Geloofs-geschillen, en over de materie van Zeden.

Zoo haest den Geinsinuéerden dan met zekerheyd geïnformeert was geworden, dat de

Superintendentie over de voorschreve Seminariën aen de Bisschoppen geaccordeert was geweest, en hy dus ontlast is geworden vanden gefondeerden scrupel der consciëntie, heeft den Geïnsinuëerden geenen moment meer gebalanceert van het voorschreve Plakkaet te publiceeren, gelyk dan geschied is op den 17. December 1786.

Alhoewel hy verzekert is, dat honderde Pastoors in Brabant en Vlaenderen het voorschreve Plakkaet tot nu toe niet gepubliceert hebben, en dat zy daer over tot nu toe niet aengesproken zyn, nog in der minne, nog by wege van recht, dus dat den Geïnsinuëerden niet uyt eenige koppigheyd, maer enkelyk uyt reden van zyne consciëntie te ledereen, eenigen tyd uytgestelt heeft het voorschreve Plakkaet te publiceeren, en daerom vermeynt hy daer door in geenen deele misdacn te hebben, des te minder daer Zyne Majesteit sedert weynigen tyd zelfs de vryheyd van Religie en van Consciëntie in deze Nederlanden verleent heeft aen de Lutheraenen, Calvenisten en andere Secten, daer de Catholyke Religie, en dus de vryheyd van consciëntie aen deze Religie conform binnen deze Nederlanden voor deze de eenigste is geweest, die getoloreerd is geworden; den Geïnsinuëerden zoude dus met dit Plakkaet te publiceeren hangende dezen gefondeerden scrupel der consciëntie, niet alleen grovelyk gezondigt, maer ook gepasseert hebben voor eenen grooten lafhertigen Mensch; want heeft den Heydenschen Keyzer Constantius Clorus alle zyne Hovelingen, die uyt vreeze van de straffe des doods, met de welke hy de Catho-

lyke dreygde, hun Geloof verzaekten tegens hunne consciencie, als lafhertige weg-gejaegt, als menschen, op wie hy niet en konde betrouwen, en die dus tot alles konden verleyd worden, en in tegendeel geprezen en gepromoveerd die, de welke door geen dreygement hun lieten bewegen om hunne consciencie te kwetzen, met te voldoen aen 's Keyzers Gebod, toonende aldus, dat niets bekwaem was om hun af te trekken van hunne pligtige, zoo dunkt den Geïnsinuëerden, als Pastoor en Leeraer, dat zynen handel wegens de niet Publicatie van het voorschreve Edict, eerder provisionneel te loven, als te mispryzen is, uyt reden voorzeyd.

Waer mede den Geïnsinuëerden vertrouwt genoegzaam berigt te hebben, en buyten verder proces, boete, en kosten gestelt te worden.

Implorerende &c. &c.

COPYE DER ORDONNANTIE,

*Verleent by den Post op het Berigt van
J. JANSSENS, geïnfinuëerden,
overgegeven den 8. January 1787., op de
Requeste van den Raed en Momboir gear-
ponteerd den 15. December te bevoorans
den Post.*

HEt Hof gezien 't adres van Zyne Ma-
jesteyts Raed en Momboir, gisteren geëxhi-
beerd in hem, tot dien naeder gehoord, hou-
dende voor al, als t'eenemaal onaennemelyk
de voorgeschrevene excusien van den Geïnfi-
nuëerden by zyn gemeld Berigt over die by
hem zoo opzettelyke en lang vertoefde Publi-
catie van Zyne Majesteyts Edict van den
16. October 1786. raekende de stigtinge van
het Seminarie Generael voor de Studenten in
de Godsgelèertheyd, condemneerd den zelven
des halven in eene amende van 25. Guldens
Brabands Wisselgeld ten profyte der Exploy-
ten: en vinde wyders de Grond-regelen in het
zelve Berigt opgehaelt niet min valsch als ge-
vaerlyk, en dat eenen Pastoor, die de ver-
metentheyd heeft van in het gezigt van den
Rechter diergelyke stellingen voor te brengen,
zig opentlyk vyand toond van den Staet en

publyk Order, vervolgens als dusdaenige onweerdig is eene Pastoreele Bedieninge te ver-
 rigten, interdiceert den Geïnnuëerden van
 alle Pastoreele Fonctien, zullende den Bisschop
 dezer Diocese worden gerequireerd, van voor
 de Pastorye van Weerdt onophoudelyk aen
 te stellen eenen Deservitor, en leggende hier
 mede het Temporeel der zelve Pastorye in
 Sequestratie, committeerd tot het bewind van
 dien, den Notaris *Dionisi* binnen Weerdt
 resideerende onder ordentelyke belooninge,
 en met last van ten zynen tyde daer af te
 doen behoorlyke rekeninge, bewys en reliqua
 voor Commissaris van den Hove, verbied over
 zulks een igelyk; die het aengaet, aen iemand
 anders als den genoemden Sequester te doen
 eenige betaeling van Pastoreele Inkomsten,
 op pene van andermaelige; en zal den zelve
 daer uyt voldoen eerstelyk de aen te wyzen
 belooninge van den Deservitor, ten tweeden
 eene somme van 200 Guldens Brabands Wis-
 selgeld aen den Geïnnuëerden, die aen hem
 mits dezen worden toegeleyd voor een jaer-
 lykch alimentaire Pensioen; onder ernstige
 waerschouw, niet alleen van hem aenstonds
 naer infinuatie dezer slyptelyk te onthouden
 van alle Pastoreele Fonctien, zoo als voor-
 zeyd, maer ook van by discoursen of andere
 diergelyke geest-dryvende stellinge als by zyn
 boven-gemeld Berigt meer te avanceeren, op
 pene van by privatie van het gezeyde Pen-
 sioen, Sequestratie van zynen Persoon of an-
 dere toepassende middelen te zullen worden
 ingeteugeld, en naer exigentie van zaeke
 arbitrairelyk gestraft te worden; condemneert
 tot dien den Geïnnuëerden in de kosten

hier over vervallen ter somme van vier-en-zestig Guldens en veertien Stuyvers Brabands Wisselgeld, en zal aen hem deze promptelyk van Officie wegen, onder dobbel autentyke worden geïnfinuëerd, wie insgelyks aen den voornoemden Sequester, voords ook tot een iders naerrigt geafficeerd zoo op de deure van de Parochiale Kerke tot Weerdt, als op het berd van het Stadhuis aldaer.

Actum in de Cantellarye binnen Rurmonde den 26. January 1787, was geparapheerd LUTGENS, onder stond ter Ordonnantie van Hove, was geteekent F. B. VAN DER HENNE, onder stond accordeert by my, was geteekent F. B. VAN DER HENNE

PHILIPPUS DAMIANUS &c. &c.

*Aen den Eerw. Heer J. JANSSENS,
Pastoor tot Weerdt, onzer Bisdoms,
Zaligheyd in den Heere.*

ONs is vertoont en mede-gedeelt geweest het Decreet van den Opper-Raed dezer Hertogdoms den 26. dezer tegen u gegeven; door het welke gy als eenen wederspanningen aen de geboden van den Prince geboet word; en houdende staen gevoelens en grond-regels aen den Staet en het gemeyne best schaedlyk, geheel vyand word verklaert, als dusdaenigen, door aenplakkinge van het Decreet, moettende verklaert worden; voorders word gy berooft van alle inkomsten en hunne Administratien uwer Pastorye, u overlaetende twee honderd guldens Brabands Wisselgeld tot uw onderhoud; daerom, om deze en andere redens ons gemoed daer toe roerende, hebben wy geoordeelt u middelertyd op te schorten in alle bedieninge van uw Pastoreel Officie, en door deze tegenwoordige verklaeren u opgeschort te wezen, ende dat, tot dat wy anders zullen verklaeren. Gegeven tot Ruremonde in ons Bisschoppelyk Paleys dezen 30. January 1787.

DEN BISSCHOP VAN RUREMONDE,

*Door Ordonnantie van mynen Door-
lugtigsten en Eerweerdigsten Heere,*

L. THEUNISSEN, Secret.

*COPYE van eenen bezonderen Brief van
den Heer Secretaris.*

EERWBERDEN HEER PASTOOR,

IK moet van eene onaengenaeme zekere maere den mede-deelder zyn, van eene maere van vast-gestelde opschortinge der Pastorele Bediening tegen u; nog Zyne Doorlugtigheyd en is tot dit uysterste niet gekomen, ten zy gezien hebbende de Copye van het Decreet, het welke den Opper-Raed van dit Hertogdom, aen de deuren der Kerke van Weerd heeft willen aenplakken, in het welk gy opentlyk als vyand van den Staet en het gemeyne best word verklaert. Is uwe oodmoedige onderwerpinge en toevlugt tot den gezeyden Raed of Gouvernement tot verzagtinge der straffe, den eenigsten middel niet die daer overblyft? En dit mag men dunken, voor zoo veel ik oordeele, en niet anders zal een gewenscht uytwerkzel hebben. Blyve ondertusschen met veel eerbewys.

Ruremonde den 30. January 1787.

THEUNISSEN, Secret.